gemeente Zuidplas

Met hoofd en hart aan de slag

Collegeprogramma 2026–2030

Op 24 juni 2026 presenteerden de fracties van ChristenUnie/SGP, VVD, D66 en Nieuw Elan Zuidplas (NEZ) het coalitieakkoord onder de titel ‘Met hoofd en hart voor onze dorpen’. Dit vormt de basis voor dit collegeprogramma ‘Met hoofd en hart aan de slag’. In dit collegeprogramma hebben we het coalitieakkoord uitgewerkt tot concrete acties. Dit maakt het voor u duidelijk waar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zuidplas de komende vier jaar aan wil werken.

Inleiding

Met hoofd en hart voor onze dorpen werken we aan de toekomst van Zuidplas. Aan dorpen en buurtschappen waar mensen elkaar kennen en naar elkaar omzien. Waar het prettig wonen, werken, ondernemen, opgroeien en ouder worden is. Ieder met een eigen karakter en identiteit, verbonden door een sterke gemeenschap. Die kracht willen we behouden en versterken.

Met trots presenteren we ons collegeprogramma voor 2026–2030. Hierin vertalen we de koers van het coalitieakkoord 'Met hoofd en hart voor onze dorpen' naar doelstellingen en concrete inspanningen. Onder uitdagende financiële omstandigheden blijven we zoeken naar mogelijkheden om het dagelijks leven van onze inwoners te verbeteren en onze dorpen voor te bereiden op de toekomst.

"Prettig wonen en leven, nu en in de toekomst."

We willen dat meer inwoners een passende en betaalbare woning kunnen vinden, in het bijzonder starters, jonge gezinnen en senioren. We werken aan sterke bestaande dorpen en aan de ontwikkeling van Cortelande met oog voor voorzieningen, bereikbaarheid en het groene en waterrijke landschap. We pakken verkeersknelpunten aan, zetten in op veilige schoolroutes en werken samen met ondernemers aan een sterke lokale economie. Ook maken we werk van energiebesparing en een duurzame leefomgeving, met oplossingen die betaalbaar, realistisch en uitvoerbaar zijn.

Meedoen en kansen voor iedereen

Een sterke gemeente begint ook bij mensen die mee kunnen doen. Daarom zetten we in op kansengelijkheid, bestaanszekerheid en passende ondersteuning dicht bij huis. We helpen inwoners stappen te zetten naar werk, ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers en willen problemen vroeg herkennen. Samen met scholen, verenigingen en maatschappelijke organisaties werken we aan kansen voor kinderen en jongeren en aan toegankelijke plekken om te sporten, cultuur te beleven en elkaar te ontmoeten. Zo dragen zorg, onderwijs, sport en cultuur samen bij aan de gezondheid, ontwikkeling en verbondenheid van onze inwoners.

Veilig, betrokken en dichtbij

Daarbij hoort een gemeente die luistert en duidelijk antwoord geeft. We betrekken inwoners tijdig bij plannen en bieden ruimte voor eigen initiatief. We werken aan zichtbare handhaving en een sterkere verbinding tussen zorg en veiligheid. Met aandacht voor het dagelijks onderhoud van straten, groen, speelplekken en gemeentelijke gebouwen zorgen we bovendien voor de basis van een veilige en prettige leefomgeving. Ook bereiden we onze organisatie en samenleving beter voor op crises en verstoringen.

Ambities met oog voor wat haalbaar is

Deze koers laat zien wat we de komende vier jaar voor onze inwoners en dorpen willen bereiken. Daar hoort ook een eerlijk verhaal bij: we beginnen deze bestuursperiode in een moeilijke financiële positie. De opgaven zijn groot en de middelen beperkt. De uitvoering en het tempo hangen af van de beschikbare middelen en capaciteit en van de uitkomsten van onderzoeken naar de haalbaarheid. Niet alles kan en zeker niet tegelijk. Een gezonde financiële huishouding vraagt daarom om prioriteiten en zorgvuldige afwegingen.

Dit collegeprogramma is adaptief: het geeft richting voor de komende vier jaar en biedt ruimte om in te spelen op ontwikkelingen in Zuidplas. Jaarlijks bepalen we bij de begroting met de gemeenteraad welke inspanningen uitvoerbaar zijn en welke middelen we daarvoor beschikbaar stellen. We bespreken de voortgang en maatschappelijke resultaten en maken inzichtelijk waarom we plannen of prioriteiten bijstellen.

Met dit collegeprogramma ligt een gezamenlijke opdracht om Zuidplas uit te bouwen. We zien ernaar uit om daar samen met de gemeenteraad, inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties aan te werken. Hun kennis, ideeën en betrokkenheid zijn onmisbaar. Met vertrouwen in die samenwerking en de wil om concrete resultaten te bereiken, gaan we aan de slag. Met hoofd en hart voor onze dorpen.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Leeswijzer	8
1. Bestuur & veiligheid	10
2. Sociaal domein	14
3. Maatschappelijk domein	20
4. Ruimtelijk domein	26
5. Openbare ruimte	33
6. Algemene dekkingsmiddelen en overhead	36

Leeswijzer

Het coalitieakkoord ‘Met hoofd en hart voor onze dorpen’ vormt de basis voor dit collegeprogramma. De ambities uit het akkoord zijn vertaald naar doelstellingen en inspanningen en ondergebracht in de zes onderstaande programma’s van de programmabegroting:

1. **Bestuur & veiligheid**
2. **Sociaal domein**
3. **Maatschappelijk domein**
4. **Ruimtelijk domein**
5. **Openbare ruimte**
6. **Algemene dekkingsmiddelen en overhead**

Deze indeling verbindt de inhoudelijke koers van het coalitieakkoord met de begroting en de verantwoording. Per programma beschrijven we wat het college de komende vier jaar wil bereiken en welke inspanningen daaraan bijdragen. Zo maken we inzichtelijk hoe onze inzet samenhangt met de ambities voor Zuidplas.

De opgaven in onze gemeente staan niet op zichzelf. Doelstellingen en inspanningen binnen het ene programma kunnen ook bijdragen aan ambities binnen een ander programma. We bekijken de programma’s daarom in samenhang, met oog voor de maatschappelijke effecten die we voor onze inwoners willen bereiken.

Het collegeprogramma geeft richting aan onze inzet voor de gehele bestuursperiode 2026–2030. De jaarlijkse begroting bepaalt welke inspanningen we in het komende jaar kunnen uitvoeren en welke middelen daarvoor beschikbaar zijn. Via de planning-en-control cyclus informeren we de gemeenteraad over de voortgang, de resultaten en de financiële ontwikkelingen. Daarbij bespreken we ook de uitvoerbaarheid van onze doelstellingen en stellen we waar nodig prioriteiten, planning en ambities bij. Het collegeprogramma en de jaarlijkse begroting moeten dan ook in samenhang worden gelezen.

1 Bestuur & veiligheid

Een gemeente die luistert, bereikbaar is en werkt aan veilige dorpen: daar staan we voor. Met hoofd en hart voor onze dorpen kiezen we voor een open, benaderbaar en transparant bestuur. We betrekken inwoners tijdig bij plannen, zijn vooraf helder over hun invloed en laten achteraf zien hoe hun inbreng is meegewogen. Via het digitaal inwonerspanel en de invoering van het uitdaagrecht zijn er voor inwoners concrete mogelijkheden om mee te denken en zelf initiatief te nemen.
We verbeteren onze dienstverlening met herkenbare servicenormen, zodat inwoners weten wat zij van ons mogen verwachten. Ook versterken we de grip op regionale samenwerking via een nieuwe Nota Verbonden Partijen.

Zuidplas groeit en de veiligheidsvraagstukken worden complexer. Daarom willen we ons veiligheidsteam in menskracht versterken en actualiseren we het Integraal Veiligheidsplan. We zetten in op zichtbare handhaving in alle dorpen en we voorkomen en bestrijden ondermijnende criminaliteit door in te zetten op preventie, integrale controles uit te voeren en het BIBOB-instrument te benutten. Via de lokale zorg- en veiligheidskamer versterken we de samenwerking rond inwoners bij wie zorgvragen en veiligheidsproblemen samenkomen. Daarnaast werken we aan maatschappelijke weerbaarheid, bijvoorbeeld bij langdurige stroomuitval of extreme weersinvloeden. Ook versterken we onze digitale weerbaarheid, met aandacht voor het beschermen van informatie en het beheersen van cyberrisico's als vast onderdeel van onze bedrijfsvoering. Met een bedrijfscontinuïteitsplan bereiden we onze eigen organisatie voor op het voortzetten van essentiële gemeentelijke diensten tijdens verstoringen.

	2027	2028	2029	2030
Inspanningen op doelstelling 1.1 "We betrekken inwoners tijdig bij plannen die hun leefomgeving raken"; wat gaan we doen?				
1.1.1 Invoering van het uitdaagrecht.	●			
Doorlopende acties de komende vier jaar: • Inzet van het digitaal inwonerspanel. • Periodieke evaluatie van het participatiebeleid. • Voortzetting van de borging van participatie in de gemeentelijke organisatie.	●	●	●	●
Inspanningen op doelstelling 1.2 "We zijn bereikbaar, betrouwbaar en servicegericht"; wat gaan we doen?				
1.2.1 We ontwikkelen herkenbare servicenormen, zodat inwoners weten wat zij van Zuidplas mogen verwachten.	●			
1.2.2 We implementeren een nieuw zaaksysteem en nieuw softwaresysteem voor burgerzaken.	●			
1.2.3 Om goede dienstverlening te continueren gaan we aan de slag met het uitwerken van scenario's ten aanzien van de gemeentelijke huisvesting.	●			
1.2.4 We onderzoeken (en passen indien gewenst aan) of de huidige openingstijden voor dienstverlening van het afvalbrengstation en het publieksplein nog passend zijn voor onze inwoners. Hierbij is de zondag uitgesloten.	●			
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We verbinden processen, teams en kanalen en organiseren dienstverlening meer integraal. • We benutten de zelfevaluatie BRP en reisdocumenten als sturings- en verbeterinstrument. • We borgen een schaalbare verkiezingsorganisatie door capaciteit, middelen en budget jaarlijks mee te laten bewegen met zowel de groei van het aantal kiesgerechtigden, aangevuld met een jaarlijkse loon- en prijsindexatie.	●	●	●	●

	2027	2028	2029	2030
Inspanningen op doelstelling 1.3 "Meer grip op Verbonden Partijen"; wat gaan we doen?				
1.3.1 Evaluatie van de Nota Verbonden Partijen.			●	
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We verbeteren de grip en financiële sturing op onze verbonden partijen door uitvoering te geven aan de Nota Verbonden Partijen 2026. • We lobbyen actief richting rijk, provincie en regio voor mobiliteit, weerbaarheid, woningbouw, gemeentefonds en groeiopgaven.	●	●	●	●
Inspanningen op doelstelling 1.4 "We werken aan een veilig en weerbaar Zuidplas"; wat gaan we doen?				
1.4.1 We breiden de capaciteit van Team Veiligheid uit met een extra adviseur Veiligheid. Daarnaast versterken we de aansturing binnen Handhaving door een bestaande functie te verzwaren met een coördinerende rol. Hierdoor kan effectiever worden samengewerkt met interne en externe partners.	●			
1.4.2 We werken aan een programma ten aanzien van maatschappelijke weerbaarheid in Zuidplas. Om tot dit programma te kunnen komen trekken we lessen uit de verrichtte pilots binnen onze Veiligheidsregio. In 2027 leveren we eerst een bedrijfscontinuïteitsplan van de gemeente op.	●	●		
1.4.3 We herzien het Integraal Veiligheidsplan (IVP) en het bijbehorende uitvoeringsplan.	●			
Doorlopende acties de komende vier jaar: • Team Handhaving is zichtbaar aanwezig, signaleert en treedt waar nodig handhavend op. • We voorkomen en bestrijden ondermijnende criminaliteit door in te zetten op preventie, integrale controles uit te voeren en het BIBOB-instrument te benutten. • We versterken de veiligheid en leefbaarheid door actuele en dreigende veiligheidsvraagstukken te monitoren.	●	●	●	●

	2027	2028	2029	2030
Inspanningen op doelstelling 1.5 "We versterken de verbinding tussen zorg en veiligheid"; wat gaan we doen?				
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We actualiseren en ontwikkelen beleid door (o.a. herziening alcohol- en softdrugsverbod, beleidskader Wet aanpak woonoverlast, toepassing Wet Politiegegevens en AVG). • Continueren en borgen van succesvolle bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid. • We werken verder aan de lokale Zorg- en Veiligheidskamer Zuidplas. • We richten ons op ernstige jeugdproblematiek waarbij sprake is van risico's voor de openbare orde en veiligheid.	●	●	●	●

2 Sociaal domein

In Zuidplas willen we dat iedereen naar vermogen kan meedoen en gezond en veilig kan opgroeien en ouder worden. De Integrale Visie Sociaal-maatschappelijk Domein vormt de basis die nauw samenhangt met de andere programma's in het collegeprogramma. We werken aan gelijke kansen, bestaanszekerheid en ondersteuning dicht bij huis. We creëren samen met werkgevers en onderwijs passende routes naar ontwikkeling en werk. We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers en stimuleren ontmoeting in onze dorpen. Om inwoners met geldzorgen duurzaam te helpen, maken we nazorg een vast onderdeel van schuldhulptrajecten. Voor nieuwkomers verbinden we taal, inburgering, werk en deelname aan de samenleving.

We willen problemen vroeg herkennen en voorkomen dat inwoners zwaardere hulp nodig hebben. Daarom zetten we onder meer in op Kansrijke Start voor jonge kinderen en gezinnen, preventieve huisbezoeken aan ouderen en afspraken om huisuitzettingen te voorkomen. Wie ondersteuning nodig heeft, moet die tijdig en eenvoudig kunnen vinden: zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. Daarbij verbinden we zorg met onder meer onderwijs, sport, wonen en veiligheid.

De groeiende zorgvraag en de druk op personeel en financiën vragen om duidelijke keuzes. We verbeteren de samenwerking met Stichting ZO! en verkennen hoe technologie inwoners kan helpen langer zelfstandig te blijven. De onderzoeken naar de financiële toekomstbestendigheid van het sociaal domein moeten inzicht geven in wat structureel haalbaar en betaalbaar is. De uitkomsten zijn mede bepalend voor de uitvoering van dit programma en kunnen aanleiding geven om inspanningen, prioriteiten of het tempo bij te stellen.

Daarnaast is de tijdelijke beschikbaarheid van rijksmiddelen een punt van zorg. Voor verschillende preventieve inspanningen zijn we afhankelijk van specifieke uitkeringen (SPUK's) die tot en met 2028 beschikbaar zijn. Als deze middelen wegvallen, is voortzetting na 2028 niet vanzelfsprekend. We moeten dan met de gemeenteraad afwegen welke activiteiten we kunnen voortzetten, in welke vorm en met welke dekking. Bij de jaarlijkse begroting beoordelen we daarom steeds wat uitvoerbaar is, met als inzet passende ondersteuning beschikbaar te houden voor inwoners die deze nodig hebben.

Inspanningen bij doelstelling 2.1

"Kansengelijkheid en meedoen naar vermogen staan centraal"; wat gaan we doen?

	2027	2028	2029	2030
2.1.1 We vernieuwen de Lokale Inclusie-Agenda (LIA).	●			
2.1.2 We ontwikkelen integraal nieuwkomersbeleid, waarin werk / participatie gezien wordt als belangrijke stap naar integratie en zelfredzaamheid.	●			
2.1.3 We creëren passende routes naar participatie, ontwikkeling en werk, waarbij de mogelijkheden en behoeften van inwoners het vertrekpunt vormen. Samen met werkgevers, onderwijs en onze uitvoerings- en regionale partners zorgen we voor concrete ontwikkel-, leer- en werkkansen die inwoners helpen om stappen te zetten en, waar mogelijk, duurzaam aan het werk te gaan.	●			
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We zorgen dat inburgeringsplichtige nieuwkomers zo snel en volwaardig mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving door uitvoering te geven aan het Integraal Uitvoeringsplan Inburgering en evalueren dit plan vanaf 2029. • We versterken de basisvaardigheden van inwoners op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden.	●	●	●	●

"Wie ondersteuning nodig heeft, moet die tijdig en eenvoudig kunnen vinden."

Inspanningen bij doelstelling 2.2

"Inwoners hebben een sterke sociale basis en voldoende bestaanszekerheid"; wat gaan we doen?

	2027	2028	2029	2030
2.2.1 We leveren voor in gebruik name van de Regionale Opvanglocatie een samenlevingsplan op met afspraken over veiligheid, leefbaarheid en integratie.	●			
2.2.2 We vertalen de visie sociaal-maatschappelijk domein naar een uitvoeringsagenda voor toegang, sociale basis, maatwerk, jeugd, WMO, bestaanszekerheid, inburgering en preventie.	●			
2.2.3 We willen dat inwoners mee doen in de samenleving en zelf kunnen voorzien in een inkomen. Voor wie dit niet zelfstandig kan stelt de gemeente een nieuw actieplan Op weg naar werk op in 2027. In 2030 evalueren we dit plan.	●			●
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We ondersteunen en waarderen mantelzorg en vrijwilligers jaarlijks via het Steunpunt Mantelzorg, verlenen subsidie voor het bieden van respijtzorg en we maken gebruik van het Vrijwilligers Informatie Punt. • We stimuleren jaarlijks ontmoeting en initiatieven die bijdragen aan sociale samenhang via bijvoorbeeld sociale makelaars, wijkplannen vanuit het Transformatieplan Gedeelde Zorg en subsidies voor verbindende en beweegactiviteiten. • We willen armoede en schulden voorkomen, de gevolgen ervan beperken en zorgen dat iedereen kan meedoen in de maatschappij. Dit doen we door uitvoering te geven aan het Uitvoeringsprogramma Armoede en Schulden dat loopt tot en met 2028. Vanaf 2028 evalueren we het huidige beleidskader en stellen we ons beleid en uitvoering bij. • We dragen zorg voor passende en veilige opvang en huisvesting voor nieuwkomers.	●	●	●	●

Inspanningen bij doelstelling 2.3

"Inwoners groeien gezond en veilig op en blijven zo vitaal en veerkrachtig mogelijk"; wat gaan we doen?

	2027	2028	2029	2030
2.3.1 We bevorderen vanuit Positieve Gezondheid een gezonde leefstijl. *Nb: middelen vanuit het Rijk vervallen na 2028.*	●	●		
2.3.2 We werken aan een gezamenlijke aanpak om ouderen langer gezond thuis te laten wonen en de zelfredzaamheid te vergroten. *Nb: middelen vanuit het Rijk vervallen na 2028.*	●	●		
2.3.3 We ondersteunen kinderen en jongeren om gezond en veilig op te groeien in hun fysieke en online leefwereld. *Nb: middelen vanuit het Rijk vervallen na 2028.*	●	●		
Doorlopende actie de komende vier jaar: • We versterken de ondersteuning voor inwoners met ernstige psychische aandoeningen.	●	●	●	●

Inspanningen bij doelstelling 2.4

"Problemen worden vroeg herkend en inwoners ontvangen tijdig passende ondersteuning"; wat gaan we doen?

	2027	2028	2029	2030
2.4.1 We werken aan het voorkomen van alle vormen van (dreigend) woningverlies, door het convenant Voorkomen Huisuitzettingen te vernieuwen.	●			
2.4.2 We zetten in op vroegsignalering en preventie door de ketenaanpak Kansrijke Start en Alert4You te continueren in de kinderopvang en onderwijs. Verder geven we voorlichting aan ouders en kinderen en stimuleren we zorgaanbieders om vroegtijdig een toekomstplan op te stellen met jongeren. *Nb: middelen vanuit het Rijk vervallen na 2027.*	●			
2.4.3 We ondersteunen kwetsbare ouderen door de komende jaren preventieve huisbezoeken door ouderenadviseurs te continueren, de Lokale Alliantie Financieel Veilig Ouder worden te faciliteren en de regionale aanpak Kwetsbare Ouderen uit te rollen. *Nb: middelen vanuit het Rijk vervallen na 2028.*	●	●		
2.4.4 We vergroten de kennis van inwoners en professionals en creëren daarmee bewustwording ten aanzien van huiselijk geweld. Dit doen we door kennisdeling tussen partners te organiseren en een multidisciplinaire aanpak met de lokale Zorg – en Veiligheidskamer Zuidplas te organiseren.	●	●		
2.4.5 We ondersteunen op grond van de Wet hersteloperatie toeslagen inwoners die gedupeerd zijn in de toeslagenaffaire bij het maken van een nieuwe start door het aanbieden van "Brede Ondersteuning". Dit is ondersteuning op maat op de vijf leefgebieden financiën, gezin, werk, wonen en zorg.	●	●	●	

Inspanningen bij doelstelling 2.5

"De dienstverlening in het sociaal domein blijft toegankelijk, integraal en toekomstbestendig"; wat gaan we doen?

	2027	2028	2029	2030
2.5.1 We werken aan helder opdrachtgever- en opdrachtnemerschap in de samenwerking tussen Stichting ZO! en de gemeente. Dit doen we door het project Doorontwikkeling Samenwerking Stichting ZO! en gemeente af te ronden.	●			
2.5.2 We werken aan een toekomstbestendig en financieel houdbaar sociaal domein. In 2027 leveren we in dit kader de Aanpak Toekomstbestendig Sociaal Domein op en werken we aan een uitvoeringsplan Toezicht en Handhaving om zorgfraude aan te pakken.	●			
2.5.3 We verkennen hoe innovatie en technologie kunnen bijdragen aan meer zelfstandigheid van inwoners en betere ondersteuning van zorgprofessionals.	●			
2.5.4 We onderzoeken hoe de informatiebasis van het sociaal domein versterkt kan worden en streven naar meer data- en impact gedreven werken.	●			
Doorlopende actie de komende vier jaar: • We versterken en professionaliseren de samenwerking tussen partners in de zorg.	●	●	●	●

3 Maatschappelijk domein

Scholen, verenigingen, culturele organisaties en andere maatschappelijke partners maken onze dorpen levendig en sterk. Zij bieden inwoners plekken om te leren, te sporten, hun talenten te ontwikkelen en elkaar te ontmoeten. De groei van Zuidplas, met name door de komst van Cortelande, willen we benutten om het voorzieningenniveau in onze dorpskernen op peil te houden. Onze inzet richt zich op het zo goed mogelijk behouden en benutten van de voorzieningen, met aandacht voor toegankelijkheid, bereikbaarheid en een verantwoorde spreiding over de dorpen. We werken daarbij vanuit onze visie op maatschappelijke voorzieningen en focussen ons op de uitvoering.

We werken aan een haalbaar toekomstperspectief voor onze zwembaden, sportaccommodaties en andere sport- en beweegvoorzieningen. Daarbij maken we inzichtelijk wat nodig is om voorzieningen in stand te houden en welke keuzes daarbij horen. Via buurtsportcoaches en samenwerking met verenigingen blijven we deelname aan sport en bewegen stimuleren. Samen met schoolbesturen werken we aan gelijke ontwikkelkansen en de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp, onder meer via Jeugdhulp op School. Bij de herziening van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs bepalen we de prioriteiten voor schoolgebouwen en bewegingsonderwijs, rekening houdend met de beschikbare middelen en capaciteit.

Cultuur en erfgoed dragen bij aan de identiteit van onze dorpen en de verbondenheid tussen inwoners. In het uitvoeringsplan cultuur bepalen we welke inzet binnen de financiële mogelijkheden haalbaar is. Ook bekijken we hoe we laagdrempelige ontmoeting in de dorpen kunnen behouden, waarbij we zoveel mogelijk gebruikmaken van bestaande plekken en samenwerking met maatschappelijke partners. Zo blijven we de verbinding leggen met de doelen voor gezondheid, kansengelijkheid en een sterke sociale basis.

In het uitvoeringsplan maatschappelijke voorzieningen brengen we de opgaven voor alle dorpen, inclusief Cortelande, samen. De groei van Zuidplas vraagt om tijdige keuzes over voorzieningen, terwijl ook de instandhouding van het bestaande aanbod onder druk staat. We wegen behoud, aanpassing en eventuele uitbreiding daarom zorgvuldig tegen elkaar af. Daarbij kijken we naar gebruik, maatschappelijke waarde en de structurele kosten van beheer en exploitatie. We toetsen ook subsidies op hun effectiviteit en maatschappelijke meerwaarde.

“Via buurtsportcoaches en samenwerking met verenigingen blijven we deelname aan sport en bewegen stimuleren.”

	2027	2028	2029	2030
Inspanningen bij doelstelling 3.1 "Vergroten van de deelname aan sport en bewegen"; wat gaan we doen?				
3.1.1 We leveren een toekomstperspectief van onze zwembaden, binnen- en buitensportaccommodaties en andere sport- en beweegvoorzieningen op.	●			
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We vergroten de toegankelijkheid voor inwoners om mee te doen aan sport en bewegen. • We ondersteunen sportverenigingen en andere sport- en beweegaanbieders om sterk, veilig en toekomstbestendig te blijven. • We zetten buurtsportcoaches in. • We nemen sport en bewegen mee in de (door)ontwikkeling van onze dorpen.	●	●	●	●
Inspanningen bij doelstelling 3.2 "Vergroten van onderwijs- en ontwikkelkansen voor ieder kind"; wat gaan we doen?				
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We versterken de samenwerking rond kinderen door in te zetten op Integrale Kindcentra (IKC's), Jeugdhulp op School (JOS) en jeugdhulpdeskundigen op scholen. • We verbeteren de overgang van peuteropvang naar de basisschool door de kwaliteit van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) te versterken. • We werken samen met schoolbesturen aan inclusief en thuisnabij onderwijs door uitvoering te geven aan het convenant onderwijs aan anderstalige kinderen, volledig voortgezet onderwijs en integraal arrengeren. • We geven uitvoering aan het onderwijsachterstandenbeleid. • Ondersteuning bij lezen, schrijven en digitale vaardigheden is beschikbaar via het Taalhuis in de bibliotheek.	●	●	●	●

	2027	2028	2029	2030
Inspanningen bij doelstelling 3.3 "Realiseren van voldoende, veilige en toekomstbestendige onderwijshuisvesting die aansluit bij de ontwikkeling van Zuidplas"; wat gaan we doen?				
3.3.1 Bij de actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) betrekken we de capaciteit, kwaliteit en spreiding van gymzalen en sporthallen die worden ingezet voor bewegingsonderwijs.	●			
3.3.2 We passen de Verordening voorzieningen huisvesting aan op de gewijzigde wettelijke kaders.	●			
Doorlopende actie de komende vier jaar: • We voeren het IHP uit.	●	●	●	●
Inspanningen bij doelstelling 3.4 "Zorgen voor een toegankelijk cultureel aanbod en voorzieningen voor ontmoeting, ontwikkeling en participatie"; wat gaan we doen?				
3.4.1 We zorgen ervoor dat er in iedere dorpskern minimaal één laagdrempelige ontmoetingsplek beschikbaar is.	●			●
3.4.2 We stellen een uitvoeringsplan cultuur op.	●			
3.4.3 We stellen evenementenbeleid op.	●			
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We zetten ons in om cultuur toegankelijk en bereikbaar te maken voor een brede groep inwoners. • Binnen het erfgoedbeleid betrekt de gemeente de erfgoedgemeenschappen en wordt gewerkt aan de erkenning van het immaterieel erfgoed.	●	●	●	●

Inspanningen bij doelstelling 3.5

"Het aanbod aan maatschappelijke voorzieningen in Zuidplas is passend, evenwichtig en toekomstbestendig"; wat gaan we doen?

	2027	2028	2029	2030
3.5.1 We toetsen subsidies periodiek op doelmatigheid, effectiviteit en maatschappelijke meerwaarde en passen deze waar nodig aan.		●		●
3.5.2 We harmoniseren het subsidiebeleid voor binnen- en buitensport en betrekken daarbij vastgoed en accommodaties. Actuele ontwikkelingen nemen we mee in de harmonisatie.	●			
Doorlopende acties de komende vier jaar: • De visie op maatschappelijke voorzieningen wordt vertaald naar een uitvoeringsplan voor alle dorpskernen, inclusief Cortelande. • We leggen via het uitvoeringplan Maatschappelijke voorzieningen een fundament voor de voorzieningenstructuur en samenlevingsopbouw in Cortelande.	●	●	●	●

4 Ruimtelijk domein

In Zuidplas willen we prettig kunnen wonen, werken en recreëren. Er is ruimte voor ontwikkeling met behoud van het dorpse karakter en het groenblauwe landschap. Woningbouw, bereikbaarheid, economie en verduurzaming vragen allemaal om ruimte. Daarom bekijken we deze opgaven in samenhang en maken we zorgvuldige keuzes, samen met inwoners, ondernemers en andere betrokkenen. De gebiedspaspoorten geven daarbij richting aan de ruimtelijke ontwikkeling van de dorpen in Zuidplas. Voor Moordrecht, Moerkapelle en Zevenhuizen zetten we de uitvoering van de gebiedspaspoorten voort. Na de afronding van het gebiedspaspoort Nieuwerkerk aan den IJssel in 2026 wordt een evaluatie uitgevoerd. Per opgave en project wordt er gekeken naar prioriteit, haalbaarheid en fasering, mede in het licht van de financiële mogelijkheden en actuele ontwikkelingen. De gebiedspaspoorten vormen daarmee de basis voor het verder uitwerken van de omgevingsvisie en het omgevingsbeleid. Daarbij is het uitgangspunt ‘eerst bewegen, dan bouwen’.

Verder zetten we in op meer betaalbare en passende woningen, vooral voor starters, jonge gezinnen, senioren en inwoners die moeilijk een woning kunnen vinden. We stellen een volkshuisvestingsprogramma op en stimuleren de realisatie van flexwoningen. Onze inzet is dat inwoners zoveel mogelijk in hun eigen dorp kunnen blijven wonen of ernaar kunnen terugkeren. Door de omgevingsvisie te actualiseren en de besluitvorming over bouwinitiatieven te versnellen, willen we ontwikkelingen mogelijk maken die passen bij de schaal en kwaliteit van onze dorpen.

We werken aan een energiesysteem dat de groei en verduurzaming van Zuidplas ondersteunt. Met een warmteprogramma, uitvoeringsplannen voor aardgasvrij en ondersteuning bij energiebesparing geven we hieraan invulling. Betaalbaarheid, uitvoerbaarheid, keuzevrijheid en het beperken van netcongestie wegen daarbij zwaar. Ook werken we aan een klimaatbestendige leefomgeving met een programma Groen & Landschap en een aanpak voor onder meer hitte, droogte en wateroverlast.

Goede bereikbaarheid en een sterke lokale economie zijn onmisbaar voor leefbare dorpen. We hebben aandacht voor veilige schoolroutes, maken werk van het versterken van de ontsluiting van onze dorpen en verkennen met de regio aanvullende vormen van openbaar vervoer. De Visie Goudselijn helpt de gemeente in haar lobby om te komen tot een hogere bedieningsfrequentie van station Nieuwerkerk aan den IJssel en tot realisatie van een station Gouda-Zuidplas. Aan de hand van een Economische Agenda en structureel overleg met ondernemers werken we aan ondernemerschap, werkgelegenheid en aantrekkelijke werk- en winkelgebieden.

Inspanningen bij doelstelling 4.1

"Eigen en toekomstige inwoners een plek kunnen bieden in onze dorpen"; wat gaan we doen?

	2027	2028	2029	2030
4.1.1 We stellen een Volkshuisvestingsprogramma op waarmee we tot een voor Zuidplas passende woningprogrammering komen en doorstroming in de woningvoorraad bevorderen.	●			
4.1.2 We stellen een nieuwe Huisvestingsverordening vast waarmee we onder meer een rechtvaardig woonruimteverdeelsysteem tot stand brengen.	●			
4.1.3 We stellen het kwaliteits- en afwegingskader toekomstbestendige recreatieparken vast.	●			
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We programmeren een 67% betaalbaar programma (met uitzondering van Cortelande). Voor Cortelande programmeren we betaalbaar volgens hetgeen is bepaald in de bestuurlijke afspraken met het Rijk en andere partners en geborgd in de Nota van Uitgangspunten. • We maken werk van de realisatie van flexwoningen.	●	●	●	●

Inspanningen bij doelstelling 4.2

"Sneller bouwen, zorgvuldiger inpassen"; wat gaan we doen?

	2027	2028	2029	2030
4.2.1 We werken aan de actualisatie van de omgevingsvisie.	●	●		
4.2.2 We stellen een gewijzigd omgevingsplan vast.	●			
4.2.3 We nemen de gronden van de Grondbank over. We stellen daarbij een ontwikkelstrategie op voor de gronden en opstallen die buiten het exploitatiegebied van Cortelande vallen.	●			
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We werken aan snellere besluitvorming rondom conceptverzoeken. • We geven uitvoering aan de vastgestelde afspraken rondom de handhavingsprioritering.	●	●	●	●

Inspanningen bij doelstelling 4.3

"Een CO_2-neutraal en toekomstbestendig energiesysteem"; wat gaan we doen?

	2027	2028	2029	2030
4.3.1 Vanaf 2030 wordt jaarlijks 0,097 TWh duurzame energie opgewekt in Zuidplas.				●
4.3.2 We stellen het warmteprogramma vast.	●			
4.3.3 We hebben drie aardgasvrij- uitvoeringsplannen op basis van de kaders van het vastgestelde warmteprogramma.		●		
4.3.4 We maken gebruik van de beschikbare instrumenten om in te zetten op energiebesparing van woningen.	●	●	●	
4.3.5 We werken met een gebiedsgerichte aanpak aan een integraal duurzaam energiesysteem (inclusief netcongestie).		●	●	●
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We werken met een buurtaanpak toe naar de realisatie van 260 transformatiehuisjes. Als gemeente hebben we in dit proces een faciliterende rol. • We ondersteunen de oprichting van lokale energiecoöperaties waarbij inwoners mede-eigenaar zijn van duurzame energie-opwek.	●	●	●	●

Inspanningen bij doelstelling 4.4

"Betere bereikbaarheid van onze dorpen, op een veilige en duurzame manier"; wat gaan we doen?

	2027	2028	2029	2030
4.4.1 We stellen een beleidskader landbouwverkeer op.	●			
4.4.2 In 2027 voeren we de regie samen met de gemeente Gouda op het opstellen van de Visie Goudselijn in samenwerking met alle relevante stakeholders langs de Goudselijn (o.a. gemeente Capelle aan den IJssel en Rotterdam, ProRail, NS en de Regio Midden-Holland).	●			
4.4.3 We actualiseren de "prikker op de kaart" samen met inwoners om locaties in beeld te krijgen waar verkeersveiligheid in het geding is.		●		
4.4.4 We maken een uitvoeringsagenda met verkeersknelpunten per dorp.		●	●	
4.4.5 We voeren ons uitvoeringsprogramma van de mobiliteitsvisie uit, waaronder het versterken van de ontsluiting van onze dorpen, met Moerkapelle als voorbeeld.		●	●	●
4.4.6 We verkennen samen met de regio de mogelijkheden van aanvullend openbaar vervoer (bijvoorbeeld publieke mobiliteit, deur-halte vervoer) op regionaal niveau.		●		
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We zetten onze activiteiten rondom verkeersveiligheid voort door middel van jaarlijkse voorlichting en educatie. • Er is aandacht voor veilige schoolroutes bij infrastructurele werkzaamheden. • We treffen voorbereidingen en geven uitvoering aan het maatregelenpakket Mobiliteitstafel Zuidplaspolder.	●	●	●	●

Inspanningen bij doelstelling 4.5

"Een bloeiende lokale economie, met ruimte voor samenwerking en innovatie"; wat gaan we doen?

	2027	2028	2029	2030
4.5.1 We stellen het omgevingsprogramma Economie vast.		●		
4.5.2 We ronden het project groslijsten voor lokale ondernemers af en werken daarmee aan meer deelname van lokale ondernemers aan gemeentelijke inkoop- en aanbestedingstrajecten.	●			
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We werken samen met ondernemers aan het verhogen van de organisatiegraad op bedrijventerreinen, winkelgebieden en buitengebieden. • We bouwen voort op het structurele economische overleg. • In de vorm van een "Economische Agenda" uitvoering geven aan ondernemerschap, werkgelegenheid en economische ontwikkeling.	●	●	●	●

Inspanningen bij doelstelling 4.6

"Een groene, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving"; wat gaan we doen?

	2027	2028	2029	2030
4.6.1 We stellen het omgevingsprogramma Groen & Landschap vast.		●		
4.6.2 We hebben een ruimtelijke adaptatiestrategie klimaat, inclusief uitvoeringsprogramma.	●			
4.6.3 We actualiseren het bomenbeleid.	●			

5 Openbare ruimte

Binnen dit programma beheren en onderhouden we de openbare ruimte en het gemeentelijk vastgoed. We richten ons op het waarborgen van veiligheid en bruikbaarheid, zodat straten, groen, speelplekken en gebouwen hun functie kunnen blijven vervullen voor inwoners en bezoekers. De beschikbare middelen zijn beperkt. Daarom stemmen we het onderhoud af op de noodzakelijke kwaliteit, de risico's en de financiële mogelijkheden.

De beheerstrategie vormt de basis voor onze keuzes over dagelijks en planmatig onderhoud, vervanging en investeringen. Met betrouwbare informatie over de staat en het gebruik van de openbare ruimte bepalen we waar ingrijpen het meest noodzakelijk is. Daarbij wegen we veiligheid, functionaliteit, leefbaarheid en kosten in samenhang af. We maken inzichtelijk welk onderhoud we kunnen uitvoeren en welke kwaliteit daarbij past. Meldingen van inwoners helpen ons om knelpunten te signaleren. We betrekken hen bij beheer- en inrichtingsvraagstukken en verduidelijken met het kader voor zelfbeheer hoe zij zelf kunnen bijdragen aan hun leefomgeving.

Bij onderhoud en vervanging kiezen we voor doelmatige, goed te onderhouden oplossingen. We wegen duurzaamheid en de kosten over de hele levensduur mee, zodat we vermijdbare uitgaven zoveel mogelijk voorkomen. Ook werken we aan een doelmatige afvalinzameling, met aandacht voor eenvoudiger afvalscheiding en de kwaliteit van ingezamelde grondstoffen. Voor onze gebouwen volgen we de Nota Vastgoed: gebouwen zijn een middel om maatschappelijke functies mogelijk te maken. We richten ons op veilig en doelmatig gebruik, behoud van de noodzakelijke technische kwaliteit en het voorkomen van gevolgschade door uitgesteld onderhoud. Mogelijkheden voor verduurzaming wegen we af tegen de beschikbare middelen en het verwachte effect.

De groei van Zuidplas, oplopende onderhoudskosten en bestaande achterstanden vragen om scherpe prioriteiten. Onverwachte omstandigheden, zoals staalslakken bij werkzaamheden of droogte- en vorstschade aan wegen, kunnen bovendien extra kosten en vertraging veroorzaken. We maken deze risico's en de gevolgen van keuzes inzichtelijk voor de gemeenteraad. Zo houden we ambities, middelen en uitvoeringscapaciteit met elkaar in balans en richten we onze inzet op wat nodig is om de openbare ruimte en ons vastgoed veilig en bruikbaar te houden.

	2027	2028	2029	2030
Inspanningen bij doelstelling 5.1 "De openbare ruimte in Zuidplas is veilig, toegankelijk en functioneel en biedt een goede basis voor wonen, werken, ontmoeten en bewegen"; wat gaan we doen?				
Doorlopende acties de komende vier jaar: • Uitvoeren van het dagelijks- en planmatig onderhoud en het jaarlijkse investeringsprogramma. • We lopen de investeringsachterstand binnen de verschillende assets verder in. • We leveren waar mogelijk vanuit beheer en onderhoud een bijdrage aan de bredere maatschappelijke opgaven van de gemeente, zoals hittebestendigheid, waterproblematiek en klimaatadaptatie. • We werken integraal met HHSK samen in de voorbereiding op de uitvoering van de dijkversterking Schielands Hoge Zeedijk. Vanaf 2027 sluiten we o.a. aan bij de watertafel.	●	●	●	●
Inspanningen bij doelstelling 5.2 "We worden een realistische en transparante samenwerkingspartner in beheer en onderhoud van de openbare ruimte"; wat gaan we doen?				
5.2.1 In 2027 actualiseren we het kader voor zelfbeheer en stellen we naast een integrale beheerstrategie, strooibeleid, een procedure en beleidsagenda openbare ruimte op. In 2028 leveren we beleid openbare verlichting en actualiseren we het speelbeleid.	●	●		
5.2.2 De verhouding tussen ambities, geld en benodigde ambtelijke capaciteit is in balans.	●	●		
Doorlopende actie de komende vier jaar: • Er is een uniforme werkwijze voor datagedreven beheer.	●	●	●	●

	2027	2028	2029	2030
Inspanningen bij doelstelling 5.3 "We staan voor de nabije dienstverlening en samenwerking aan de openbare ruimte"; wat gaan we doen?				
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We sturen sterker op maatschappelijke meerwaarde binnen het beheer en onderhoud. • We analyseren de meldingen over de openbare ruimte structureel. • We betrekken inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties actief bij beheer- en inrichtingsvraagstukken.	●	●	●	●
Inspanningen bij doelstelling 5.4 "We zetten in op duurzaam, zuinig, verantwoord en respectvol beheer"; wat gaan we doen?				
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We sturen op het afgesproken beeldkwaliteitsniveau van de openbare ruimte. • Bij beheer-, vervangings- en investeringskeuzes wegen we duurzaamheid en levensduurkosten mee. • We sturen bij vervanging en reconstructie op doelmatige, onderhoudbare en levensduur verlengende oplossingen. • We geven uitvoering aan de projectplannen "Afvalscheiding effectiever en eenvoudiger organiseren", "Het afvalbrengstation van de Toekomst" en "Evaluatie Taakverdeling".	●	●	●	●
Inspanningen bij doelstelling 5.5 "Ons vastgoed is veilig en doelmatig, draagt aantoonbaar bij aan maatschappelijke doelen en is op de lange termijn betaalbaar"; wat gaan we doen?				
5.5.1 We bevorderen een doelmatig gebruik van maatschappelijke gebouwen en signaleren onderbenutting.	●	●		
Doorlopende acties de komende vier jaar: • We behouden de technische kwaliteit van ons vastgoed en voorkomen gevolgschade en vermijdbare meerkosten door uitgesteld onderhoud. • We verminderen de CO_2-uitstoot van het gemeentelijk vastgoed (bevorderen verduurzaming).	●	●	●	●

6 Algemene dekkingsmiddelen en overhead

Een gezonde financiële basis is nodig om te kunnen blijven investeren in onze dorpen en de dienstverlening aan onze inwoners. Dit programma omvat de algemene inkomsten van de gemeente, zoals de uitkering uit het gemeentefonds en lokale belastingen, en de kosten van de ondersteuning van onze organisatie. Daarmee vormt het de financiële en organisatorische basis onder de vijf inhoudelijke programma's.

Zuidplas begint deze bestuursperiode in een zeer moeilijke financiële positie. De beperkte ruimte vanuit het Rijk en onzekerheid over toekomstige inkomsten maken scherpe keuzes noodzakelijk. We voeren een solide financieel beleid: structurele uitgaven dekken we met structurele inkomsten en reserves houden we beschikbaar voor het opvangen van risico's. Bij nieuwe voorstellen maken we vooraf duidelijk wat ze opleveren voor de samenleving, hoe we ze betalen en of ze uitvoerbaar zijn. We kijken kritisch naar nut en noodzaak van investeringen en de lasten die deze in toekomstige jaren met zich meebrengen.

We willen de lokale lasten betaalbaar houden voor inwoners en ondernemers. Het uitgangspunt is dat de OZB voor woningen niet sneller stijgt dan de inflatie. Een eventuele hogere stijging moet merkbaar bijdragen aan voorzieningen of onderhoud. Voor leges, riolering en afvalinzameling streven we naar kostendekkende tarieven. Voor begraven volgen we om marktconforme tarieven te hanteren, ook als deze niet volledig kostendekkend zijn. Maatregelen om inkomsten te verhogen wegen we steeds af tegen mogelijkheden om kosten te verlagen, met aandacht voor het beschermen van basisvoorzieningen, de sociale basis en veiligheid.

We zijn trots op onze medewerkers, die zich dagelijks met kennis en betrokkenheid inzetten voor onze inwoners en dorpen. We waarderen hun inzet in een groeiende gemeente, waarin de opgaven complexer worden en de financiële ruimte beperkt is. Een sterke organisatie is onmisbaar om onze plannen uit te voeren en betrouwbare dienstverlening te bieden.

Daarom investeren we in deskundigheid, continuïteit en uitvoeringskracht en hebben we oog voor wat medewerkers nodig hebben om hun werk goed te kunnen doen.Daarbij blijven we zorgvuldig omgaan met de beschikbare middelen. We streven naar overheadkosten die, als percentage van de totale lasten, niet boven het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten liggen, met behoud van de ondersteuning die nodig is voor een professionele en wendbare organisatie.

Via de jaarlijkse begroting en tussentijdse rapportages houden we met de gemeenteraad zicht op inkomsten, uitgaven en risico's. Bij tegenvallers maken we tijdig duidelijk welke bijsturing mogelijk is en wat dit betekent voor onze ambities.

zuidplas.nl